

[Mølgaard]

solidarisk, mener ministeren. Ja men det strider jo mod al erfaring og al sagkundskabs udsagn. Aktivitet i dele af samfundet avler aktivitet andre steder, beskæftigelse i ét erhverv skaber beskæftigelsesmuligheder andre steder. Arbejde skaber arbejde. Det andet er – ja, undskyld udtrykket, men bedre beskrivelse findes ikke – vås. Og at bygge en politik op på våsepræmisser kommer der ikke noget godt ud af. Her må sadles om, hvis der skal blive fornuftig politik ud af det. Jeg må alvorligt appellere til ministeren om at konsultere sagkundskab for at få skabt et mere velfunderet grundlag for enhver overvejelse om kulturpolitikens fremtid.

Mange har her i debatten udtalt sig om teknologifrygtsbemærkningerne i redegørelsen. Her vil jeg være mindre kritisk; jeg synes nok, at der er bedre balance i fremstillingen på dette punkt, end nogle i dag har givet udtryk for. Men når der i denne forbindelse tales om styring af udviklingen, skal jeg ikke forsømme lejligheden til at advare imod centralstyringens farer og anbefale selvstyre for den enkelte, individ, kollektiv, kommuner osv., altså decentralisering.

Rammer om fælles udfoldelser er det, der skal skabes ifølge redegørelsen. Ja, både ja og nej. Fælles udfoldelse er positiv, men hvad med den individuelle udfoldelse, skal den trynes? Har den ikke værdi? Jo vist, begge dele har værdi.

1980ernes kulturpolitik må blive en kamp mod de negative kræfter, der påvirker samfundsudviklingen, hedder det i redegørelsen. Fraseologi eller hvad? Nej, det konkretiseres som kamp mod isolering og opsplittning. Skulle det ikke snarere være en kamp mod formynderi, ufrihed, kamp mod alt, der hindrer den enkeltes selvudfoldelse, selvrealisation helt på egne præmisser? Det vil retsforbundet i hvert fald.

Kulturens vedvarende energikilder er et normativ i redegørelsen, jeg gerne vil takke meget for – men det umiddelbart påfølgende udsagn, at uden teatre, museer, orkestre, biblioteker ville vi ikke have haft noget levende kulturliv i dag! Vi vil ikke nedlægge alle disse institutioner, vi anerkender deres værdi, men er ordene dog ikke blevet for store for ministeren her? Vi ville nok have haft et andet kulturliv, men dog et kulturliv.

Det fastslås, at kulturen ikke må blive tandløs, men masser af støttemekanismer bi-

drager til tandudtrækningen. Man arter sig jo, når Arte nu formidler millionerne fra statskassen. Plydsteatre sluger midlerne, debatteatre prisgives. De folkelige bevægelser får pæne ord med på vejen. I sidste århundrede var det bondebevægelser og højskolebevægelse, i dette århundrede er det arbejderbevægelse, kvindebevægelser og miljøbevægelser, der betragtes som folkelige bevægelser. Der forudses dog også yderligere bevægelser, der er også andre bevægelser i gang i dag, men hvad er realiteten: at REO kan brandskatte elektricitetsforbrugerne, men OOA har ingen støtte. De oplysningsmidler, der engang forvaltedes på et sådant grundlag, at det var neutralt over for den ene og den anden holdning vedrørende atomkraftværker, er forsvundet, for det var for kontroversielt; tænderne er trukket ud.

Hvad er det for en folkelig bevægelse med 1.700 medlemmer, der får et enormt statstilskud til at orientere om Europatanken? Det er Europabevægelsen. Den har vist ikke ret meget med græsrodsbevægelser at gøre. Nul kroner er der til Folkebevægelsen mod EF; det er for kontroversielt at tænke sig at give denne noget.

Jeg vil godt komme med den ros over for ministerens redegørelse, at den igen og igen og igen fastslår den danske, den nordiske og verdenssamfundsidentiteten, og den fremhæver organisationer, der arbejder på et frivillighedens grundlag uden nogen fastere rammer som Europarådet m. fl., men hele vejen igennem forbigår den EF. Det synes jeg EF fortjener, men jeg tror til gengæld, at hvis redegørelsen skulle have været udtømmende, burde ministeren nok også have haft nogle ubehagelige redegørelser med om bestræbelser, der udfoldes på centraleuropæisk plan for at udfolde en centraleuropæisk kulturpolitik, som ikke er synderligt populær i dette land. Det hører med i billedet, og jeg må derfor efterlyse en nærmere redegørelse fra kulturministeren om, hvad der er på vej på dette område.

(Kort bemærkning).

Wilhelm (VS):

Jeg var mindre udførlig, end jeg gerne ville have været i min begrundelse for, at kunstneriske aktiviteter og distributionen må støttes, men jeg bliver nødt til at bede om en